

УДК [655.254.22 : 81'255.4] : 001.891

Ю. В. Косинська*Луганський національний університет ім. Тараса Шевченка***РЕДАГУВАННЯ ПЕРЕКЛАДНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:
ІСТОРІОГРАФІЯ НАУКОВОЇ ДУМКИ**

Простежується становлення теоретичної думки стосовно редагування перекладної літератури. Питання досліджується в контексті двох самостійних наук — перекладознавства й теорії видавничої справи та редагування — з акцентом на потребі поєднання здобутків названих галузей знань. Автор аналізує наукові праці, присвячені засадам редагування перекладів, і характеризує власний концептуальний підхід до вивчення проблеми редагування перекладної літератури.

Редагування перекладів, наукові дослідження, розвиток теоретичної думки, галузеві норми

Аналіз і вдосконалення перекладного твору як вид практичної діяльності має тривалу історію — від окремих випадків виправлення похідних текстів ще за часів Київської Русі до становлення й розвитку професійної діяльності. Натомість наукове осмислення редагування перекладної літератури почалося тільки в другій половині ХХ ст. і навіть у наш час відбувається спорадично. Такий стан речей зовсім не узгоджується із сучасними тенденціями в міжмовній комунікації, пов'язаними із суттєвим зростанням вимог до якості перекладу, що потребують від науки виконання її прикладної функції. Тож дослідникам потрібно узагальнити нагромаджені факти роботи редактора над перекладом на теоретичному рівні, вивчити їх у поєднанні з новітніми концепціями дотичних галузей знань і розробити рекомендації редакторам-практикам для піднесення результатів їх роботи на новий якісний рівень.

Історіографія наукової думки про редагування перекладу вкрай рідко ставала предметом окремого дослідження. Ми можемо назвати лише одну статтю, де аналізуються основні концепції теорії редагування перекладів [31]. Іншими джерелами інформації щодо наукових шукань у цьому напрямі є тільки стислі огляди останніх досліджень і публікацій поодиноких розвідок, присвячених питанню редакторського опрацювання друготворів [6; 20; 22; 30; 37]. Зауважимо, що в цих оглядах згадуються, здебільшого, одні й ті ж теоретичні праці навчального функціонального призначення [9; 38], що вказує на недостатню розвиненість теоретико-методологічної бази вивчення зазначеної проблеми.

Мета цієї статті — простежити становлення теоретичної думки стосовно редагування перекладної літератури.

Новизна розвідки полягає не тільки в тому, що це одне з перших досліджень редагування перекладної літератури як наукової проблеми, а й у

тому, що воно виконується з урахуванням здобутків луганської наукової школи авторського редагування в соціальному часі та просторі, представницею якої є автор.

Особливістю вивчення редагування перекладної літератури є те, що воно може відбуватися в площині двох самостійних наук, а саме перекладознавства й теорії видавничої справи та редагування. Це пояснюється спільністю об'єкта, на який спрямовується увага дослідників, — текст перекладу. Проаналізувавши перекладознавчу літературу, ми встановили: редагування похідного тексту розглядається, найчастіше, як заключний етап його підготовки (сягає до процесу текстотворення), і висвітленню цієї частини роботи перекладача відведено лише декілька сторінок окремих підручників [1; 13; 16; 35]. В. Комісаров разом із В. Сдобниковим та О. Петровою, котрі є визнаними перекладознавцями, розробили нормативний аспект перекладу [13; 35], що дуже вагомо для розвитку наукових рекомендацій щодо редакторського опрацювання друготворів, проте поняття «редагування перекладу» не розкрили. Ближчою до редагування є критика перекладу, з якої, справедливо зазначити, і розпочалося формування перекладознавства як самостійної науки.

Біля витоків українського перекладознавства стояли І. Франко, П. Куліш, Леся Українка, В. Державін, М. Зеров, І. Кулик та інші письменники, які активно працювали як перекладачі й критики. На жаль, вони «не узагальнили теоретично свій велетенський досвід відтворення прозових і поетичних творів. Навіть І. Франко, зробивши сотні й сотні різноманітних правок у Кулішевих перекладах Шекспірових шедеврів українською мовою, давши аналіз на рівні вимог ХІХ ст. польського перекладу своїх «Каменярів» С. Твердохлібом, усе ж не створив окремої перекладацької праці» [14, с. 189]. В. Державін, М. Зеров та І. Кулик були першими рецензентами перекладів українською мовою в 20-ті рр. ХХ століття. І. Корунець зазначає: «Вони відверто висловлювали свої критичні зауваження та побажання щодо перекладів, критикували своїх колег за неточні й неправильні переклади і вказували шляхи подолання труднощів у відтворенні поетичних і прозових творів українською мовою різними перекладачами» [14, с. 189], проте названі діячі не здійснили систематичного узагальнення підходів до редагування перекладних текстів.

Згідно з періодизацією українського перекладознавства, запропонованою Т. Шмігером [40, с. 6], найбільш цінна для осмислення редагування перекладної літератури частина прикладного перекладознавства почала розроблюватися в період становлення українського перекладознавства в усесоюзному контексті (від кінця 1940-х рр. до початку 1970-х рр., що відповідає третьому етапові розвитку перекладознавчої науки в Україні). Ця частина має назву «перекладознавчий аналіз». Саме в такому ключі проводили свої дослідження М. Рильський, твори якого в подальшому були вміщені в збірнику «Мистецтво перекладу. Статті, виступи, нотатки» [34] (1975 р.), О. Кундзіч, розвідки котрого опубліковані в збірниках «Дієзи в ключі. Статті про мову

і про переклад» [17] (1956 р.) і «Творчі проблеми перекладу» [18] (1973 р.), та С. Ковганюк — автор книги «Практика перекладу (З досвіду перекладача)» [12] (1968 р.). Послугуючись короткими науковими жанрами, ці діячі розкривали основоположні засади успішного перекладу, наголошували на його визначальній ролі в розвитку літературної мови, аналізували помилки й недоліки в роботі перекладача з російської мови українською. Останнє має велике значення для вивчення редагування перекладу, оскільки більшість перекладознавчих набутоків спираються на трансляцію з дистантних мов. М. Рильський, О. Кундзіч та С. Ковганюк на власному досвіді переконалися в складності роботи над перекладом із близькоспоріднених мов і намагалися донести до свідомості своїх колег та майбутніх поколінь перекладачів і редакторів, що близькість мов створює хибне уявлення легкості й підступно знижує пильність усіх учасників процесу відтворення оригіналу, призводячи до буквализму. Крім того, за висновками перелічених практиків і теоретиків перекладу, для недостатньо майстерних редакторів подібність мов завжди стає незаперечним аргументом на користь збереження «букви» першоджерела. Автори тісно співпрацювали з видавництвами, тому в їхніх дослідженнях відбилися погляди стосовно рівня професійності тогочасних редакторів, а також вимог, яким вони мають відповідати.

«Формуванню спільної школи радянського перекладознавства сприяли численні наради та з'їзди; багато уваги літературним справам у союзних республіках присвячував журнал «Дружба народів»; великий вплив мали періодичні збірники «Мастерство перевода» і «Тетради переводчика», на сторінках яких виступали найавторитетніші дослідники Радянського Союзу», — зазначає Т. Шмігер [40, с. 10]. До цього переліку видань слід додати збірник «Редактор и перевод» (1965 р.), журнал іноземної літератури «Всесвіт», а також інші літературознавчі газети й журнали, на сторінках яких друкувалися матеріали перекладознавчого характеру. Проблема редагування перекладу стала безпосереднім предметом розгляду статті М. Лоріє «О редакторе художественного перевода» [19], опублікованої в збірнику «Мастерство перевода», який вийшов у світ 1959 р. У цій статті дослідниця глибоко й об'єктивно, без будь-яких ідеологічних нашарувань, проаналізувала роботу редактора перекладної літератури. На початку розвідки автор характеризує рівень вивченості питання, який, на жаль, з тих часів змінився не надто суттєво: «Багато з того, що писалося в останній час на цю тему, повністю стосується й роботи в галузі перекладу, хоча редагування перекладного твору має, звичайно, і свою специфіку <...>. Редагування художнього перекладу — справа порівняно нова, і класичної традиції ми тут не знайдемо» [19, с. 87]. Відповідно до цього, М. Лоріє вдалася до з'ясування функцій редактора означеного виду літератури та специфічних вимог до цього працівника, які випливають із завдання редакторського виправлення похідного тексту: «За можливості наблизити переклад до оригіналу, допомогти перекладачу правильно передати своєю мовою іншомовний твір у

єдності його змісту й форми» [19, с. 89]. За ступенем професіоналізму автор розділила редакторів на три групи (досвідчені, молоді й бездарні) та пояснила, у якому разі редактор не зможе ефективно виконати свої обов'язки. Як професійний перекладач і редактор вона не залишила поза увагою й динаміку взаємодії між видавничим працівником і перекладачем, установивши випадки, коли під час редагування не уникнути конфлікту.

Роль редактора перекладної літератури, вимоги до його професійної компетентності, критерії редакторської оцінки друготвору, причини перекладацьких помилок і взаємодія з перекладачем із метою їх усунення стали наріжними проблемами збірника статей «Редактор и перевод» [33]. Автори розвідок, розміщених у ньому, плідно працювали як перекладачі й редактори похідних творів, тому їхні спостереження й узагальнення представляють різні позиції, що лише додає цим публікаціям значущості. Звичайно, матеріали збірника висвітлюють проблему редагування перекладу лише пунктирно (це зумовлено самим форматом збірника наукових праць), однак тези, зафіксовані в них, — визначальний крок у вивченні означеного питання.

На четвертому етапі розвитку науки про переклад (середина 1970-х рр. — наш час), виділеному Т. Шмігером, відбувається перетворення перекладознавства на міждисциплінарну галузь знань, що характеризується «розширенням методик перекладознавчого аналізу та впровадженням нових тем для дослідження; використанням досягнень психолінгвістики, соціолінгвістики, етнолінгвістики, культурології тощо» [40, с. 6]. У цей час редагування перекладної літератури поступово починає входити до кола наукових інтересів дослідників видавничої справи та редагування. Зазначимо, що вивчення названої проблеми в контексті книгознавчих наук відбувалося повільно й зазнавало певних труднощів. Найголовнішою складністю було усвідомлення доцільності розвивати редагування перекладної літератури як окрему галузь редагування. Показовою в цьому плані є еволюція наукових поглядів З. Партика — автора нормативної концепції теорії редагування. У 2004 р. З. Партико захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора філологічних наук на тему «Нормативна концепція теорії редагування» [28], де обґрунтував таку позицію: «Крім того, свою специфіку має редагування перекладної літератури. У цьому випадку редактор повинен досконало володіти як мовою оригіналу, так і мовою перекладу, а ще бути обізнаним з таким розділом мовознавства, як контрактивна лінгвістика. Але виділяти редагування перекладів в окрему галузь, на нашу думку, недоцільно, оскільки воно охоплює всі описані вище види повідомлень, а, отже, має ті ж самі галузеві особливості» [28, с. 118]. Заперечення потреби вивчення редагування перекладної літератури відбилося й у проекті переліку навчальних дисциплін для спеціальності «Видавнича справа й редагування», розміщеному в додатку А до тексту дисертації [28, с. 404], де ані серед назв навчальних предметів, ані в змісті дисциплін редагування перекладної літератури не згадується. По-

ряд із цим, у додатку Д.2 автор усе ж таки подає галузеві норми редагування перекладів [28, с. 423], які, згідно зі списком використаних джерел, він зробив ще у 2002 році [26]. Останнє може свідчити про те, що З. Партико, по-перше, відчував необхідність розроблення теоретичних основ для викладання особливостей редагування перекладів студентам, оскільки воно відбувалось у ВНЗ у формі окремого курсу чи змістовного модуля інших дисциплін. По-друге, це може бути виявом неостаточної впевненості науковця в справедливості категоричної відмови редагуванню перекладної літератури в статусі повноцінного предмета дослідження в межах книгознавчого знання. У 2006 р. дослідник видав підручник «Загальне редагування», в якому знову заперечується доцільність «виділяти редагування перекладів у окрему галузь» [27, с. 37–38]. У 2011 р. у статті «Нормативний аспект редагування перекладів» [29] З. Партико висловлює діаметрально протилежну позицію: «Оскільки редагування перекладів має свою яскраво виражену специфіку, то, на нашу думку, редагування перекладів доцільно виділити як одну з галузей редагування» [29], указуючи на те, що «в едитології (науці про видавничу справу) норми редагування перекладів вимагають свого подальшого ґрунтовного дослідження» [29]. Причини зміни ставлення науковця до редагування перекладної літератури можуть критися в численних відкриттях, які відбуваються в дотичних галузях знань, багатовекторності науки про переклад, у межах котрої поряд із панівною лінгвістичною концепцією розвиваються літературознавча, психологічна, етнографічна, історична, комунікативна тощо, а також закономірностями сучасної соціальної комунікації, що впливають на об'єктивну дійсність, зокрема на необхідність удосконалення фахової підготовки учасників міжмовної комунікації.

Так, потреба забезпечення курсу «Основи редагування перекладів» теоретичним і методичним підґрунтям та прагнення лекторів якнайефективніше організувати виклад матеріалу й навчання студентів зумовили появу навчальних видань, у яких висвітлюються особливості редагування перекладних текстів. Посібник М. Зарицького «Переклад: створення та редагування» (2004 р.) [9] став, як зазначає сам автор, першою вітчизняною працею такого типу. У ньому редагування друготвору розглядається в колі проблематики перекладознавства. Автор ґрунтовно опрацював такі вагомні в контексті редакторського аналізу питання, як методи діяльності перекладача, перекладацькі трансформації, шляхи відтворення важкоперекладних мовних одиниць і текстових елементів. «Зі всього обширу перекладознавчих знань взято найголовніші для підготовки спеціалістів-редакторів технології перекладознавства та теоретичні узагальнення», — пояснюється в передмові до цієї праці [9, с. 3]. Безсумнівно, редактор перекладної літератури мусить знати особливості роботи перекладача (так само, як і психологію та методологію авторського текстотворення), щоб якомога успішніше виконати свою місію. Ці знання виступають підмурком редакторської діяльності, однак просто во-

лодити ними замало, потрібно вміти їх використовувати. Тобто виникає потреба показати, з якою метою слід використовувати конкретний спосіб у певному типовому випадку.

Професор Н. Миронюк, відомий фахівець у сфері культури мови й практичної стилістики, теж розробила авторський посібник, за яким читає курс «Редагування текстів перекладу». На жаль, ознайомитися з цим виданням важко, оскільки воно не перебуває в широкому доступі. У 2006 р. І. Титаренко уклала методичні рекомендації «Редагування науково-технічних перекладів» [32] для студентів спеціальності «Переклад», згрупувавши матеріал у два модулі — «Сутність редагування, його історія. Поняття норми й анорматива. Коректурні знаки» та «Лінгвістичні норми редагування». О. Ребрій у концепті лекцій «Основи теорії редагування перекладів» [25], призначеного для студентів факультету іноземних мов, також розділив виклад на дві частини: «В першій представлені загальнотеоретичні засади редагування перекладів; у другій наведені деякі практичні поради стосовно редагування перекладів українською мовою науково-технічних текстів» [25, с. 3]. Як видно, автори навчальних видань з основ редагування перекладу, призначених студентам-перекладачам, удаються до стислого висвітлення загальних відомостей про редагування, причому, здебільшого, не пов'язуючи їх із перекладом, а просто запозичуючи з наукового доробку дослідників видавничої справи та редагування (а саме з підручника «Загальне редагування» З. Партика), щоправда, з необхідними посиланнями. Додамо, що спільна риса таких видань полягає в тому, що принципи редагування перекладу в них розроблені для текстів науково-технічного жанру.

Іншим за своїм характером є навчальний посібник «Редактор і переклад. Основи видавничої роботи з відтвореними текстами» (2012 р.) В. Губарця [5], орієнтований на студентів спеціальності «Видавнича справа та редагування» і фахівців видавничої справи. По-перше, автору не потрібно було знайомити читачів із засадами редагування, тому він зосередився на висвітленні історії перекладацької діяльності в Україні, охарактеризував окремі питання, що входять до видавничого блоку, із наведенням прикладів випуску перекладних книжок вітчизняними видавництвами, описав роботу редактора в періодичних виданнях, на сторінках яких друкувалися перекладні твори. По-друге, проблему редагування перекладів В. Губарець дослідив на прикладі різних за жанрами художніх творів, і це дозволило йому не просто сформулювати «сухі» рекомендації, а пов'язати їх із творчою складовою частиною роботи перекладача й редактора.

Наукові відкриття в суміжних науках і розвиток самої науки про видавничу справу та редагування, який позначається розширенням кола проблематики, а також зростання ролі міжмовної комунікації в сучасному суспільстві зумовлюють активізацію дослідження редагування перекладної літератури на рівні наукових статей і навіть дисертацій. Серед авторів статей наведемо

Н. Гаврилюк [2], Є. Гулу [6], Б. Клімзо [11], О. Мазур [20], Д. Миронову [22; 21], М. Новикову [23], О. Подвойську [30], А. Скорину [37] та інших. Ці здобутки присвячені, здебільшого, перекладацьким трансформаціям тексту й помилкам, співпраці перекладача й редактора; у них здійснюються перші спроби скласти схему редакторського аналізу творів відповідного виду літератури, визначити роль саморедагування тексту перекладачем і вдосконалення похідного твору професійним редактором. На вищому рівні наукового осмислення прямо чи опосередковано окремі аспекти роботи редактора висвітлювалися в дисертаціях Р. Сегол «Редагування перекладу текстів англійських телесеріалів» (2010 р.) [36] та А. Носко «Соціокультурна модель авторського редагування письменників кін. XIX – поч. XX ст.: епістолярна парадигма» [24]. Крім того, довкола проблеми редагування перекладів точаться численні дискусії на перекладацьких форумах і сторінках спеціалізованих видань, що вказує на неабияку актуальність наукових розробок у цьому напрямі.

Отже, вивчення редагування перекладної літератури, фахових вимог до редактора творів перекладу, взаємодії всіх учасників комунікації через переклад відбувається, здебільшого, на рівні коротких публікацій. Особливості редакторського опрацювання вторинних текстів починають розроблюватися й у навчальних посібниках, однак у таких працях більше уваги приділяється заходам перекладу, а редагування розкривається тільки як контроль за правильністю дій перекладача. Осмислення деяких аспектів удосконалення друготворів редактором потрохи стає завданням дисертаційних праць. Тож у розвитку теорії редагування перекладної літератури ми можемо спостерігати таку ж закономірність, яка була притаманна розвою теорії загального редагування, — від окремих наукових статей, навчальних посібників до монографій, — чим і зумовлена необхідність інтенсифікації вивчення роботи редактора похідних творів з розширенням кола досліджуваних проблем до редакційно-видавничого процесу загалом.

У своєму дослідженні редагування перекладної літератури ми спиратимемося на здобутки наукової школи авторського редагування [3; 7–8; 24], оскільки вважаємо, що в ідеалі вдосконалення перекладного твору має включати три етапи: опрацювання перекладачем, автором оригіналу й професійним редактором [15]. Це дозволить нам утілити комунікативно-прагматичний підхід до вивчення обраної проблеми, котрий базується на врахуванні індивідуально-психологічних характеристик учасників міжмовної комунікації, її національно-зумовлених, соціальних і міжособистісних аспектів, поєднанні лінгвістичних і екстралінгвістичних чинників спілкування, опосередкованого перекладом. Наше дослідження носитиме описовий характер, і хоча в перекладознавстві й науці про редагування починає формуватися думка стосовно недоцільності вивчення на науковому рівні практичної діяльності у сфері перекладу й редагування, оскільки тут вагоме значення має творча складова

частина, що важко піддається узагальненню, ми переконані, що при належній глибині подібних розвідок і високому рівні абстрагування вони мають велику цінність для розкриття тих проблем, яким присвячені. Принагідно зауважимо, що в інтерв'ю, уміщених у збірнику О. Калашникової «По-русски с любовью. Беседы с переводчиками» [10] (2008 р.) найбільш корисними для себе перекладачі й редактори перекладу назвали книжки Нори Галь «Слово живое и мертвое» (перший рік видання — 1972 р.) [4] і К. Чуковського «Высокое искусство» (перший рік видання — 1968 р.) [39], котрі описують випадки з практики роботи над перекладом і перекладним текстом як результатом перекладацької діяльності. У зазначеному вище ми й убачаємо перспективи подальших досліджень редагування перекладної літератури.

1. Алексеева И. Введение в переводоведение : учеб. пособие для вузов / И. С. Алексеева. — М. : Академия, 2004. — 352 с. 2. Гаврилюк Н. Редагування перекладного тексту як чинник образотворення (147-й і 11-й сонети В. Шекспіра в перекладі В. Дубовки) / Н. Гаврилюк // Спадщина: Літературне джерелознавство. Текстологія (Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка НАН України. — К. : ПЦ «Фоліант», 2007. — Т. 3. — С. 160 – 168. 3. Галич В. Олесь Гончар — журналіст, публіцист, редактор: еволюція творчої майстерності : моногр. / В. М. Галич. — К. : Наук. думка, 2004. — 816 с. 4. Галь Нора. Слово живое и мертвое / Нора Галь. — М. : Время, 2007. — 592 с. 5. Губарець В. Редактор і переклад. Основи видавничої роботи з відтвореними текстами : навч. посіб. / В. В. Губарець. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2012. — 176 с. 6. Гула Є. Редагування як один із чинників якісного перекладу. [Електронний ресурс] / Є. А. Гула // Матеріали Всеукраїнського щорічного науково-практичного семінару з питань практики перекладу та підвищення конкурентоспроможності перекладацьких послуг. — 04 червня 2005 р. — Режим доступу : www.uta.org.ua/data/loads/Gula.pdf (08.05.2012). 7. Дискурс авторського редагування публіцистичного тексту: творча лабораторія Олесь Гончара : В. М. Галич, О. С. Куцевська; Держ. зал. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». — Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ ім. Тараса Шевченка», 2013. — 272 с. 8. Дроздова А. Творча лабораторія Олесь Гончара авторського редагування художнього твору в параметрах соціального часу і соціального простору : автореф. дис. на здобуття наук ступеня канд. з соц. комунікацій : спец. 27.00.05 / А. В. Дроздова. — Запоріжжя, 2012. — 20 с. 9. Зарицький М. Переклад: створення та редагування : посіб. / М. С. Зарицький. — К. : Парламентське вид-во, 2004. — 120 с. 10. Калашникова Е. По-русски с любовью. Беседы с переводчиками / Е. Калашникова. — М. : Новое литературное обозрение, 2008. — 608 с. 11. Климзо Б. Сотрудничество редактора с переводчиком / Б. Н. Климзо // Мосты: журн. переводчиков. — 2007. — № 3. — С. 39 – 47. 12. Ковганюк С. Практика перекладу (3 досвіду перекладача) / С. П. Ковганюк. — К. : Дніпро, 1968. — 274 с. 13. Комиссаров В. Теория перевода (лингвистические аспекты) : учеб. / В. Н. Комиссаров. — М. : Высш. шк., 1990. — 253 с. 14. Корунець І. Біля витоків українського перекладознавства / І. В. Корунець // Всесвіт. — 2008. — № 1 — 2. — С. 188 – 194. 15. Косинська Ю. Переклад як об'єкт авторського і професійного редагування [Електронний ресурс]. / Ю. В. Косинська // Актуальні дослідження українських наукових шкіл у галузі соціальних комунікацій : матер. всеукраїнської наук.-практ. конф. — К. : Ін-т журналістики, 2013. — 152 с. — Режим доступу: http://journalib.univ.kiev.ua/Articles/Zbirnyk_tez_2013.pdf. 16. Крупнов В. Лексикографические аспекты перевода : учеб. пособие / В. Н. Крупнов. — М. : Высш. шк., 1987. — 192 с. 17. Кундзіч О. Дієзи в ключі. Статті про мову і про переклад / О. Л. Кундзіч. — К. : Рад. письменник, 1956. — 140 с. 18. Кундзіч О. Творчі проблеми перекладу / О. Л. Кундзіч. — К. : Дніпро, 1973. — 264 с. 19. Лорие М. О редакторе художественного перевода / М. Ф. Лорие // Мастерство перевода. — М. : Советский писатель, 1959. — С. 87 — 105. 20. Мазур О. Вияв творчого кредо Анатолія

Онишка в редагуванні перекладів колег / О. Мазур // Наук. вісн. Херсонського державного ун-ту. — 2010. — Вип. 10. — С. 367–372. — (Сер. : Лінгвістика). 21. Міронова Д. В. Аналіз перекладу Максимом Рильським віршованого роману «Євгеній Онегін» О. С. Пушкіна в аспекті авторського редагування / Д. В. Міронова // Літературознавчі студії. — 2012. — № 34. — С. 147–151. 22. Міронова Д. Принципи редагування художнього перекладу / Д. В. Міронова // Технологія і техніка друкарства. — 2008. — № 3–4. — С. 187–195. 23. Новикова М. Григорій Кочур — редактор перекладів із Миколи Зерова (Сонет «Чистий Четвер») / М. Новикова // Всесвіт — 2007. — № 1–2. — С. 174–179. 24. Носко А. Соціокультурна модель авторського редагування письменників кін. XIX – поч. XX ст.: епістолярна парадигма : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. з соц. комунікацій : спец. 27.00.05 / А. М. Носко. — Запоріжжя, 2012. — 20 с. 25. Основи теорії редагування перекладів : конспект лекцій / уклад. О. В. Ребрій. — Х. : ХНУ імені В. Н. Карабіна, 2010. — 88 с. 26. Партико З. Галузеві норми редагування перекладів / З. В. Партико // Вісн. Київського нац. лінгв. ун-ту. — 2002. — Т. 5; № 2. — С. 132–137. — (Сер. : Філологія.). 27. Партико З. Загальне редагування: нормативні основи : навч. посіб. / З. В. Партико. — Львів : ВФ Афіша, 2006. — 416 с. 28. Партико З. Нормативна концепція теорії редагування : дис. ... д-ра філол. наук : 10.01.08 / З. В. Партико. — К., 2004. — 402 с. 29. Партико З. Нормативний аспект редагування перекладів [Електронний ресурс] / З. В. Партико. — Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Dtr_gn/2011_4/files/GN411_21.pdf. 30. Подвойська О. Перекладацькі трансформації у процесі редагування перекладу / О. Подвойська // Наук. вісн. Херсонського держ. ун-ту. — 2010. — Вип. 10. — С. 376–380. — (Сер. Лінгвістика.). 31. Пузанов В. Виникнення й розвиток редагування перекладів (доба формування теорії) / В. М. Пузанов // Держава та регіони. — 2013. — № 1. — С. 150–154. — (Сер. : Соціальні комунікації). 32. Редагування науково-технічних перекладів : метод. рек. для студ. спец. 7.030507 «Переклад» / уклад. Л. І. Титаренко. — К. : НАУ, 2006. — 20 с. 33. Редактор и перевод : сборник статей. — М. : Книга, 1965. — 158 с. 34. Рильський М. Мистецтво перекладу. Статті, виступи, нотатки / М. Рильський; упоряд. Г. Колесник. — К. : Рад. письменник, 1975. — 344 с. 35. Сдобников В. Теория перевода : учеб. / В. В. Сдобников, О. В. Петрова. — Н. Новгород : Изд-во НГЛУ им. Н. А. Добролюбова, 2001. — 306 с. 36. Сегол Р. Редагування перекладу текстів англомовних телесеріалів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук із соц. комунікацій : спец. 27.00.05 / Р. І. Сегол. — К., 2010. — 16 с. 37. Скорина А. Принцип «чотирьох очей» у перекладацько-редакторському опрацюванні тексту / А. С. Скорина // Мовні і концептуальні картини світу. — 2010. — № 31. — С. 153–158. 38. Степанов В. Редакционная подготовка изданий переводной литературы : конспект лекций [Електронний ресурс]. / В. Г. Степанов. — М. : Изд-во МГАП «Мир книги», 1997 — Режим доступу : <http://www.hi-edu.ru/e-books/xbook006/01/index.html?part-002.htm>. 39. Чуковский К. Высокое искусство / К. И. Чуковский. — М. : Советский писатель, 1988. — 352 с. 40. Шмігер Т. Історія українського перекладознавства 20 сторіччя: ключові проблеми та періодизація : автореф. дис. на здобуття наукового ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.03 / Т. В. Шмігер. — К., 2008. — 20 с.

РЕДАКТИРОВАНИЕ ПЕРЕВОДНОЙ ЛИТЕРАТУРЫ: ИСТОРИОГРАФИЯ НАУЧНЫХ ИЗЫСКАНИЙ

Прослеживается становление теоретической мысли относительно редактирования переводной литературы. Проблема исследуется в контексте двух самостоятельных наук — переводоведения и теории издательского дела и редактирования — с акцентом на необходимости объединения наработок этих сфер знаний. Автор анализирует научные труды, посвященные принципам редактирования переводов, и характеризует собственный концептуальный подход к изучению вопроса редактирования переводной литературы.

**EDITING OF FOREIGN LITERATURE IN TRANSLATION:
HISTORIOGRAPHY OF SCIENTIFIC OPINION**

In this article the development of theoretical opinion about editing of foreign literature in translation is analyzed. This problem is investigated within two sciences – the theory of translation and the theory of publishing and editing. Acquirements of these branches of knowledge are taking into consideration here. Author describing theoretical works, which are dedicated to editing of foreign literature in translation, and explaining her approach of this branch of editing research.

Стаття надійшла 21.03.2014